

pcipue cū considerat aliqd delectabile cum
pmixtione alie tristabilis: sicut solēt hoīes
lachrymari ex pietatis affectu: cū recuperāt
filios v'l caros amicos quos estimauerūt se
pdidisse: et hunc modū lachryme ex deno
tōe procedunt.

Deinde cōside

Orandū ē de orōe. Et circa
hoc q̄runt decēz septē. p̄
vtruz orō sit act⁹ appetitiue
v'tuz v'l cognitiue. 2⁹ vtruz
sit ueniēs orare deū. 3⁹ v'tuz orō sit act⁹ reli
gionis. 4⁹ v'tuz solus d̄s sit orādus. 5⁹ v'tuz
in orōne sit aliqd dēfinate petēdū. 6⁹ v'tuz
orādo debeam⁹ spalia petere. 7⁹ v'tuz p̄ alijs
orare debeam⁹. 8⁹ v'tuz debeam⁹ orare p̄ ini
micis. 9⁹ d̄ septē petēdib⁹ orōis d̄nice. .io.
v'tuz orare sit ppriū rōnalis creature. xi⁹ v'tuz
sācti i patria orēt p̄ nob. 12⁹ v'tuz orō d̄beat
ēē vocalis. 13⁹ v'tuz attētio regrā ad orōem
14⁹ v'tuz orō d̄beat ēē diurna. 15⁹ v'tuz orō
sit efficax ad ipetrandū qd̄ petitur. 16⁹ v'tuz
sit meritoria. 17⁹ de speciebus orōnis.

Ad primum sic pro

cedit. **V**idē q̄ orō sit act⁹ appetitiue virtu
tis. Orōnis. n. ē exaudiri: s̄ d̄sideriū ē qd̄ ex
audī a deo: s̄m illud ps. Desideriū pauper
exaudī d̄ns. ḡ orō ē desideriū: s̄ desideriū
ē act⁹ appetitiue v'tutis. ḡ r orō. **D**yo
dicit 4. c. de diu. no. An̄ oīa ab orōne inci
pere ē vtile: sicut deo nosipos tradentes et
vniētes. s̄ vniō ad deū p̄ amorē sit q̄ p̄inet
ad vim appetitiuā. ḡ orō ad vim appetitiuā
p̄tinet. **P**hs i. 3. de aīa ponit duas ope
ratōes intellectiue partis: quaz p̄ma ē indi
uisibiliū itelligētia: per quā .s. apprehēdim⁹
de vnoquoq; qd̄ ē. secūda hō ē cōpositio et
diuisio: p̄ quā .s. apprehēdit aliqd ēē v'l nō ēē
se: qbus addit tertia rōcinari: p̄cedēdo .s. de
notis ad ignota. s̄ orō ad nullā istaz opatio
nū redncit. ḡ non ē act⁹ intellectiue v'tutis:
sed appetitiue. **S**3 ē qd̄ **I**hdor⁹ dicit in
li. et humol. q̄ orare idē ē qd̄ dicere. s̄ dictio
p̄tinet ad intellectū. ḡ orō nō ē act⁹ appetitiue
v'tutis: s̄ intellectiue. **B**n⁹ dō q̄ s̄ **C**as
siodor⁹ orō d̄r q̄ oris ratio. Ratio at̄ spectu
latiua et practica in b̄ differūt: qz rō specula
tiua ē apprehēsiua solū rez. rō vō practica ē
nō solū apprehēsiua: sed et̄ causatiua. **E**st at̄

aliqd alteri⁹ cā duplici. **U**no qdem modo p̄
fecte nccitatē inducēdo: et h̄ ctingit qm̄ esse
ctus totali subdit p̄tati cāe. **A**lio hō modo
imperfecte. solū disponēdo: qm̄ .s. effect⁹ nō
subdit p̄tati cāe totali. **S**ic ḡ rō dupl̄ ē
cā aliquoz. **U**no qdē mō sicut nccitatē ipo
nēs: et hoc mō ad rōem p̄tinet nō solū impe
rare inferiorib⁹ potētys et mēbris corpis: sed
et hoībus et subiectis: qd̄ qdē sit imperādo.
Alio sicut iducēs et quodāmodo disponēs
et hō mō rō petit aliqd fieri ab his q̄ ei n̄ suby
ciunt siue sint eq̄les siue sint superiores. v'tuz
aut̄ hoī. .s. imperare et petere siue dēpcari:
ordinatōem quādā importat: put. s̄. hō d̄i
sponit aliqd p̄ aliud ēē faciēdū. vñ p̄tinet ad
rōem cui⁹ ē ordinare: pp̄t qd̄ p̄hs dicit in p̄
etbi. q̄ ad optima dēpcat rō. **S**ic aut̄ nunc
loqmur de orōne. put s̄ q̄t quādā dēpcatōes
v'l petiōem s̄m q̄ **A**ug⁹ dicit in l̄. de v̄bis
domini q̄ orō petitio quedā ē. **E**t **D**amas.
dicit in. 3. li. q̄ orō ē petitio decentiū a deo.
Sic ḡ p̄ q̄ orō de qua nunc loqmur ē rōis
act⁹. **A**d p̄mū ḡ dicendū q̄ desideriū pan
per dicit d̄ns exaudire: vel q̄ desideriū est
cā petēdi cū petitio quodāmodo sit deside
ry interpret: v'l hoc d̄r ad on̄dēdū exauditi
nis velocitatē: quia .s. dum adhuc aliqd in
desiderio pauperum est: d̄s exaudit anteq̄
orōem pponat: s̄m illud **I**sa. 65. **E**ritq; an̄q;
clamēt ego exaudiā eos. **A**d secūdū dō q̄
sicut supra dictū est volūtas mouet rōez ad
suum finē: vñ nihil p̄hibet mouēte volūtare
actū rōnis tendere in finem caritatis q̄ ē dō
vni. **T**endit aut̄ rō in deū q̄i a volūtare ca
ritatis mota dupl̄. **U**no qdem mō ex pre
ei⁹ qd̄ petit: qz h̄ p̄cipue ē in orōne petēdūz
vt deo vniamur: s̄m illud ps. **U**nā pety a do
mīo: h̄c regrā: vt inhīte in domo d̄ni oib⁹
diebus vite mee. **A**lio⁹ ex pre ipius petentis:
quē opz accedere ad eū a quo petit: v'l loco
sicut ad hoīem: v'l mente sicut ad deuz. **U**n̄
dicit ibidē q̄ qm̄ orōibus inuocamus deum
reuelata mēte assum⁹ ipsi. et s̄m h̄ ē **D**amas.
dicit q̄ orō ē ascēsus mentis in deū. **A**d
tertium dicendū q̄ illi tres act⁹ p̄tinet ad
rōem speculatiuā: sed ulterius ad rōem pra
cticā p̄tinet cāre aliqd per modū impery v'l
p̄ modū petiōis: ut dictū est.

Ad secundū sic pro

cedit. **V** q̄ nō sit ueniēs orare. **O**ratio. n.

videat eē necessaria ad h q̄ intinem⁹ et a q̄
petimus id qd̄ indigem⁹. sed sic d̄r Math.
.6. scit p̄r v̄r q̄r his oib⁹ indigetis. q̄ nō est
conueniens deū orare. ¶ Per ordē flexif
anim⁹ eius q̄ adorā vt faciat qd̄ ab eo petif
s̄ ai⁹ dei ē imutabilis ⁊ inflexibilis: fm̄ il
lud. i. Reg. 15. Porro triūphator in isrl̄ non
parcet: nec penitudine flectet. q̄ nō ē conueni
ens q̄ deū oremus. ¶ Liberali⁹ est dare
aliquid nō petēti q̄ dare petēti. q̄ sicut Gene
ca dicit: nulla res cari⁹ emif q̄ que p̄cib⁹ em
pta ē. sed d̄s ē liberalissim⁹. q̄ non v̄r eē conue
niens q̄ deū orem⁹. ¶ S̄z ē qd̄ d̄r Luc. 18.
Opz̄ sp̄ orare ⁊ nō deficē. R̄ d̄s q̄ triplex
fuit circa ordē antiq̄ error. Quidā .n. po
suerūt q̄ res hūane nō regūtur d̄na puidē
tia ex q̄ legf q̄ vanū sit orare ⁊ oīno deū co
lere. ⁊ de his d̄r Malach 3. Dixistis van⁹ ē
q̄ seruit deo. Secda fuit opinio ponētū oīa
etiā in rebus hūanis ex necitate cōtingē: siue
ex imutabilitate d̄ne puidētie: siue ex neci
tate stellaz: siue ex cōnexionē cāp: ⁊ fm̄ hos
etiā excludif ordōis vtilitas. Tertia fuit opi
nio ponētū qd̄ res hūanas d̄na puidētia
regi: ⁊ q̄ res humane nō pcedunt ex neci
tate: sed dicebāt s̄l̄r dispositōez diuine pui
dētie variabilē eē: ⁊ q̄ ordōibus ⁊ alijs q̄ ad
diuinū cultū ptinet dispositio diuine puidē
tie imutaf. Dec aut̄ oīa ī p̄ li. improbata sūt.
⁊ iō opz̄ sic inducere ordōis vtilitatē: vt neq̄
rebus hūanis d̄ne puidētie subiectis neci
tatē iponam⁹: neq̄ et̄ diuinā dispositōem
mutabilē estimem⁹. Ad huius q̄ euidētiaz
et̄ cōsiderādū ē q̄ ex diuina puidētia non so
lum disponif q̄ effectus fiant: sed et̄ ex q̄bus
causis ⁊ quo ordie proueniāt. In̄ alias aut̄
cās sūt et̄ quozūdā cāe actus hūani. vñ opz̄
hoīes agere aliq̄: n̄ vt p̄ suos act⁹ d̄nā dispo
sitōem imutēt: s̄z vt per actus suos impleāt q̄
dā effectus s̄z ordinē a deo dispositū. ⁊ idēz
et̄ ē in nālib⁹ cāis. Et̄ s̄l̄e ē et̄ de ordē. nō
.n. pp̄ h̄ oram⁹ ut diuinā dispositōem imu
temus: s̄z vt id̄ ipetremus qd̄ d̄s disposuit p̄
ordēs scōp̄ eē impleādū: vt. s̄. hoīes postulando
mereant accipere qd̄ eis d̄s oīpotēs an̄ secula
disposuit donare: vt Grego. dicit in li. dialo
goz. ¶ Ad p̄mū q̄ d̄s q̄ non ē neciū nos
deo p̄ces porrigere: vt ei n̄ras indigētias vel
desideria manifestemus: s̄z ut nosip̄s cōside
remus ī his ad diuinū auxiliū eē recurrēdū.
¶ Ad secundū d̄s q̄ sicut dicitū ē: oīo n̄ra n̄

ordinat̄ ad imutadōem diuine dispositōis:
sed ut obtineat n̄ris p̄cibus qd̄ d̄s disposuit:
¶ Ad tertū d̄s q̄ d̄s nobis multa p̄stat ex
sua liberalitate: etiā nō petita: s̄z q̄ aliq̄ vult
p̄stare nob̄ petētib⁹: h̄ ē prop̄ n̄ram vtili
tatē. vt. s̄. fiducia quādā accipiamus recurrē
di ad deū: ⁊ vt recognoscā eū esse bonoz no
stroz auctozē. Un̄ Chriſo. dicit. Cōsidera q̄
ta ē tibi cōcessa felicitas: q̄sta gl̄a attributa
orōnibus fabulari cū deo: cum xp̄o miscere
colloquia: optare qd̄ velis: quod desideras
postulare.

Ad tertū sic proce

dif. ¶ Uides q̄ oīo nō sit actus religiōis. Re
ligio. n. cū sit ps̄ iusticie ē in volūtate sicut ī
subiecto. sed oīo ptinet ad ptē intellectiua
vt et̄ s̄ dicitis ps̄. q̄ oīo nō v̄r eē actus religio
nis: s̄z doni intellect⁹ p̄ qd̄ mēs ascendit ī deū
¶ S̄. Ac̄ latric cadit sub necitate p̄cepti: s̄z
oīo nō v̄r cadere sub necitate p̄cepti: sed ex
mera volūtate pcedere: cū nihil aliud sit q̄
volitoz petitio. q̄ oīo nō v̄r eē religiōis act⁹
¶ S̄. Ad religiōnē pt̄ere v̄r ut q̄s d̄ne na
ture cultū ceremoniāq̄z assert: sed oīo nō v̄r
aliquid deo afferre: s̄z magis aliquid obtinēdū
ab eo petere. q̄ oīo nō ē religiōis act⁹. ¶ S̄z
ē qd̄ d̄r in ps̄al. Diriga oīo mea sicut incē
sus in aspectu tuo: vbi dicit glo. q̄ in hui⁹ si
gurā in ueteri lege incēsus dicebat offerri ī
odorē suauē d̄no. s̄z h̄ ptinet ad religiōnē. q̄
oīo ē religiōis actus. R̄ s̄deo d̄s q̄ sicut s̄
dictū ē: ad religiōnē p̄pe ptinet reuerētiaz ⁊
honorē deo exhibere: ⁊ iō oīa illa p̄ que deo
reuerētia exhibet ptinet ad religiōnē. Per
oradōem aut̄ h̄o deo reuerētia exhibet: inq̄
tū. s. ei se subicit ⁊ p̄fitef orādo se eo indige
re sicut auctozē suoz bonoz. Un̄ manifestū
ē q̄ oīo ē p̄pe religiōnis actus. ¶ Ad p̄mū
q̄ d̄s q̄ volūtās mouet alias potētias aīe in
suū finē: sicut s̄ dicitū ē: ⁊ iō religiō q̄ ē ī uo
luntate ordinat act⁹ aliaz potētiaz ad d̄i re
uerētia. in̄ alias aut̄ potētias aīe intellectui
altior ē ⁊ uolūtati p̄pingoz. ⁊ iō p̄ deuotōez
q̄ pertinet ad ip̄az uolūtate: oīo q̄ ptinet ad
partem intellectiua est p̄cipua in̄ act⁹ reli
giōnis per quā religiō intellectuz hominis
mouet in deum. ¶ Ad secundū dicitū q̄
nō solum petere q̄ desideram⁹ s̄z et̄ recte ali
qd̄ desiderare: sub p̄cepto cadit: sed cōsidera
re qd̄ cadit sub p̄cepto caritat̄. petē ar̄ sub

cepto religionis: qd quide pceptu ponit
Marh. 6. ubi dicitur: petite et accipietis. Ad
tertiu dicitur qd oratio tradit homo mente suam deo
qua ei preterentia subicit et quodammodo preter
t ar: ut patet ex auctoritate Dionysii super induc
ta et id sicut mens humana preminet exterioribus
et corporalibus membris vel exterioribus rebus que ad
dei servitium applicat: ita etiam oratio preminet
alijs actibus religionis.

Ad quartum sic procedit.

Ubi dicitur qd solus deus debeat orari. Oratio
natura actus religionis: ut dicitur: et solus deus est
religione colendus. et solus deus est orandus. **P.**
Frustra porrigit oratio ad eum qui orationem non cog
scit. sicut solus dei est orationem cognoscere: tunc quod ple
ruique oratio magis agit interiori actu quem solus
deus cognoscit que vocatur: sicut illud quod apostolus dicit
ad Cor. 14. Orabo spiritu: orabo et mente:
tunc etiam quod dicitur Aug. dicitur in libro de cura pro mor
tuis agenda: nesciunt mortui etiam sancti quid
agant vni et eorum filij. et oratio non est nisi deo porri
genda. **P.** Si aliquibus sanctis orationem por
rigimus: non est nisi in quantum sunt deo coniuncti. sicut qui
dam in hoc mundo viuentes vel in purgatorio et exi
stentes: sunt in tantum deo coniuncti per gratiam. ad eos
autem non porrigit oratio. quod nec ad sanctos qui sunt in
paradiso debemus orationem porrigere. **S.** Sed est
quod dicitur Job. 5. Vocata si est tibi respondeat: et ad alij
quem factorum convertere. **R.** dicendum quod oratio
porrigit alicui dupli. Uno quod per ipsum ipseda.
Alio sicut per ipsum ipetrada. per quod modo soli deo oratio
non porrigimus: quod omnes orationes nostre ordinari de
bet ad gratiam et gloriam consequenda: que solus deus
dat sicut illud psalm. Gratias et gloria dabit dominus. Sed
secundo modo orationem porrigimus sanctis angelis et
hominibus: non ut per eos deus nostras petitiones cognoscatur
sicut ut eorum precibus et meritis orationes nostre sortiantur
effectum. Et id dicitur Apoc. 8. quod ascendit fumus in
caelum de orationibus sanctorum de manu angeli coram deo
Et hoc etiam patet ex ipso modo que ecclesia videtur in oran
do. nam a sancta trinitate petimus ut nostri miserere
real. ab alijs autem sanctis quibuscumque petimus
ut orentur pro nobis. **Ad primum** ergo dicitur quod isti soli im
pedimus orationem religionis cultu: a quo quoniam
obtinere quod oramus: quia in hoc preestamus eum bono
rum nostrorum auctore: non autem eis quos regimus
sicut in impellatores nostros apostolus deum. **Ad secun
dum** dicitur quod mortui ea que in hoc mundo agunt con
siderata eorum nulli condicione non cognoscunt: et preter
pue interioris motus cordis. sed bene ut Grego

dicit in 12. moral. in verbo manifestat illud quod
debet eos cognoscere de eis que circa nos aguntur.
et quantum ad interiores motus cordis. maxime
autem excellentiam eorum debet ut cognoscatur petitiones
ad eos factas: vel voce vel corde: et ideo petitiones
quas ad eos dirigimus: deo manifestate
cognoscunt. **Ad tertium** dicitur quod illi qui sunt in hoc
mundo aut in purgatorio non dum fruuntur visione
ubi ut possint cognoscere ea que nos cogitamus
vel dicimus. et ideo eorum suffragia non implozantur
oratio: sed a vivis petimus colloquendo.

Ad quintum sic procedit.

Ubi dicitur quod in oratione nihil determinate a deo
petere debeamus: quia ut Damascenus dicit. oratio est
petitio decretum a deo. vni inefficax est oratio per
quam petitur id quod non expedit secundum illud Iaco.
4. Petitis et non accipitis: eo quod male peti
tis: sicut dicitur Ro. 8. et quod oremus sicut operis nesci
mus. ergo non debemus aliquid determinate
petere. **P.** Quicumque aliquid determinate ab alio
petit nititur voluntate ipsius inclinare ad faciendum
id quod ipse vult: non autem ad hoc tendere debemus
ut deus velit quod nos volumus: sed magis
ut nos uelimus quod ipse vult: ut dicitur glo.
super illud psalm. Exultate iusti in domino. ergo non
debemus aliquid determinate a deo in oratione petere.
P. Mala a deo petenda non sunt: ad bona autem
deus nos inuitat. frustra autem ab alioque petitur ad
quod accipiendum inuitat. ergo non est determinate aliquid
a deo in oratione petendum. **S.** Sed est quod dicitur Math.
.6. et Luc. 9. docuit discipulos determinate pe
tere ea que continentur in petitionibus orationis dominice. **R.**
dicitur quod sicut maximus Valerius refert. Socrates
nihil ultra petendum a dijs imortalibus arbitra
bat quod ut bona tribuerent: quia hi demum scirent
quod unicuique esset utile. nos autem plerumque id velle
expetere quod non ipetrasse melius foret. Que ergo
de finibus dicitur. Quia est quantum ad illa que preter malum
eventum habent quod est homo potest male et bene velle. sicut di
nitie que ut ibidem dicitur multis exitis fuisse. ho
nores etiam que plures pessimi possederunt re
gina: quorum exitus sepe miserabiles cernuntur
splendida coniugia que nonnunquam funditus do
mos euertunt. Sunt tamen quedam bona quibus
homo male velle non potest. sicut malum eventum habere
non preter. hoc autem sunt quibus bene sciamur: et quibus
benivolentiam meremur: que quidem scilicet oratione abso
lute petuntur secundum illud. Nonne faciendum tuum et saluum
erimus. Et iterum. Deduc me in semitam mandatorum tuorum. **Ad primum** ergo dicendum

qm̄ in vno oēs ip̄e portauit. ¶ Ad sc̄dm̄ dī
cēdū q̄ p se orare ponit dīditio orōis: non
qd̄ necessaria ad effectū merēdi: sed sic ne
cessaria ad īdeficiētiā impetrādi. contingit
.n. q̄q̄ q̄ ōro p alio facta nō impetrat: et si
fiat pie et p̄seuerant: et de p̄nētibus ad salu
tē: p̄p̄t impediunt qd̄ ē ex parte eius p quo
oraf: fm̄ illud Jerē. 15°. Si steterint Moy
ses et Samuel corā me non ē aīa mea ad po
pulū istū: nihilomin⁹ tñ ōro meritoria erit
oratiō q̄ ex caritate orat s̄z illd̄ ps. Ōro mea ī
sinu meo ouertef: glo. i. tñ non eis p̄sit: ego
tñ nō sū frustrat⁹ mea mercede. ¶ Ad tertiū
dō q̄ ēt p̄ p̄ctōib⁹ orādū ē vt ouertant: et p
iustis vt p̄seuerēt et p̄ficiāt orātes tñ non p
oib⁹ p̄ctōib⁹ exaudiunt: s̄z p q̄busdā. exaudi
unt. n. p p̄destinatis: nō at p̄ p̄scitis ad mor
tē: sicut et correctio q̄ f̄res corrigim⁹ effectū
h̄z ī p̄destinatis: nō ī reprobatis fm̄ illud Ec
clastes. 7. Nemo p̄t corrigere quē d̄s d̄spe
xerit. Et iō d̄r. i. Job. 5. Qui scit fr̄em suum
peccare p̄ctō nō ad mortē: petat et dabit eē
vita peccati p̄ctū nō ad mortē: s̄z sicut nullū
q̄diu uiuit hic: subtrahēdū ē correctōis b̄n̄
ficiū. q̄ nō possum⁹ p̄destinatos distinguē
a reprobatis: vt Aug⁹ dicit ī li. de correctōe
et gr̄a: ita et nullū ē denegādū orōnis suffra
giū. Pro iustis et ē orādū triplici rōne. p̄ q̄
dē: q̄ mltōz p̄ces facili⁹ exaudiunt. vñ sup̄ il
lud Ro. 15. Adiuuetis me in orōib⁹ v̄ris: v̄c
glo. Unde rogat ap̄tus apud minores p se
orare: multi. n. minimi dū congregantur vnan
tes sūt magni: et multoz p̄ces impossibile
ē q̄ nō impetrēt illud. s. qd̄ est impetrabile.
2° vt ex mltis gr̄a agat deo de b̄n̄ficijs q̄ cō
feruntur iustis: que etiā ī vtilitatē mltoz
vergūt: vt p̄z p̄ aplm. 2. ad Cor. 1. p. 3. vt maio
res nō sup̄biāt dū considerāt se minoz suf
fragijs indigere.

Ad octauum sic pro

ceditur. ¶ Et q̄ nō debeam⁹ p inimicis orare
q̄ vt d̄r Ro. 15. Quęcūq̄ scripta sūt: ad no
strā doctrinā scripta sūt: sed ī sacra scriptu
ra iducunt mltē ip̄secatōes ī inimicis: d̄r
.n. in psal. Erubescāt et turbēf oēs inimici
mei: ouertāt et erubescāt valde velocitē. ḡ et
nos debem⁹ orare ī inimicos n̄ros magi q̄
p̄ eis. ¶ Et iudicare de inimicis: ī malū ini
micoy cedit. s̄z sci vidictā de inimicis petūt:
fm̄ illud Apoc. 6. Usq̄q̄ nō vindicas sangui

nem n̄r̄m de his q̄ bitant in terra: vñ et de v̄
dicta ip̄oy letant fm̄ illud ps. Letabit iust⁹
cū viderit vidictā. q̄ nō ē orādū p inimicis:
sed magis ī eos. ¶ Et opatio hoīs et ei⁹ ōro
nō debent eē d̄ria. s̄z hoīs q̄q̄z licite ipu
gnāt inimicos. alioq̄n oīa bella eēt illicita:
qd̄ ē ī sup̄radicta. ḡ nō debem⁹ orare p̄ imi
cis. ¶ Et contra ē qd̄ d̄r Math. 5. Orate pro
p̄sequētib⁹ et calūniātib⁹ vos. ¶ Et dicitur
q̄ orare p alio caritatis ē: sicut dictū ē. Vñ
eodē mō quo tenemur diligē inimicos: tene
mur p inimicis orare. Qualr autē teneamur
iimicos diligere s̄ bitū ē ī tractatu de carita
te: vt. s. in eis diligam⁹ nām: nō culpā. et q̄ di
ligere inimicos ī gnālī ē in p̄cepto. in spālī
at nō ē in p̄cepto nisi fm̄ p̄paratōem animi
vt. s. hō eēt parat⁹ et spālī inimicū diligere:
et eū iuuare ī nccitatis articulo. vt si veniāz
petēt. s̄z ī spālī absolute iimicos diligē et eos
iuuare p̄fectōis ē: et filr nccitatis ē vt ī coib⁹
n̄ris orōnib⁹ quas p alyz facim⁹ inimicos n̄
excludam⁹. q̄ autē p eis spālī ozem⁹ p̄fectio
nis ē nō nccitatis nisi ī aliquo casu speciali
¶ Ad primū ḡ dō q̄ ip̄secatōes que ī sacra
scriptura ponunt: q̄drupliciter p̄nt intelligi.
1. uno s̄z q̄ p̄phē solēt in figura ip̄secantis
futura p̄dicere: vt Aug⁹ dicit ī li. de smone
d̄ni ī monte. 2. put qdā t̄palia mala p̄ctōib⁹
q̄q̄z a deo ī correctōem mittūtur. 3. q̄z itel
ligūt petere nō ī ip̄os hoīs: s̄z ī regnū p̄cti:
vt. s. correctōe hoīum p̄ctā destruant. 4.
conuādo volūtatē suā diuine iusticie circa
vānatōem p̄seueratiū in p̄ctō. ¶ Ad secun
dum dō q̄ sicut in eodē li. Aug⁹ dicit: vidicta
martyz ē vt euertatur regnū p̄cti: q̄ regnāte
tanta p̄p̄si sūt. ¶ Et sicut d̄r ī li. de q̄nibus
veteris et notū testam̄ti. postulat se vidicari
non voce s̄z rōe. sicut sāguis Abel clamanit
de t̄ra. letatur at de vindicta nō p̄pter eā: s̄z
p̄p̄t diuinā iusticiā. ¶ Ad tertium dō q̄ licitū
ē ip̄ugnare iimicos vt op̄secātur a p̄ctis:
qd̄ cedit ī bonū eoz et alioz. et sic et licet orā
do petere aliq̄ t̄palia mala iimicoy vt corri
gātur. et sic ōro et opatio nō erūt d̄ria.

Ad nonum sic proce

dit. ¶ Et q̄ icōueniēter septē petitiōes orōnis
d̄nice assignētur. Vanū. n. ē petē illud qd̄ sp̄
ē sc̄m̄: s̄z nomē dei sp̄ ē sc̄m̄: fm̄ illud Luc. p.
Nomē sc̄m̄ ei⁹. Regnū et ei⁹ ē sc̄p̄m̄: fm̄
illud ps. Regnū tuū d̄ne regnum omnium

fectando: de quibus tētatōes sūt in nob. Si sapiētia ē q̄ bñ sunt pacifici: qm̄ filij dei vocabunt: oramus vt liberemur a malo: ip̄a. n. liberatio liberos nos faciet filios dei. ¶ Ad quartū dō q̄ sicut Aug' dicit in enchiridiō. Lucas in orōne dñica petitōes non septē s; q̄nq; p̄plexus ē: ostēdēs. n. tertiā petitōem du az p̄missaz eē q̄dāmodo repetitōem: p̄ter mittēdo eā magis fac̄ itelligi: qz. s. ad b̄ sci- pue volūtas dei itendit: vt eius sāctitatē cognoscām: vt cū ip̄so regnem': qd̄ ēr. ¶ Mat̄h in vltimo posuit libera nos a malo: Lucas non posuit: vt sciat vnusquisq; in eo se liberari a malo qd̄ nō infert in tētatōez. ¶ Ad q̄ntū dō q̄ oīo nō porrigit deo vt ip̄m flectamus. s; ut in nobis fiduciā excitē' postulat: que qd̄ p̄cipue excitat̄ i nob' cōsiderādo ei' caritatē ad nos qua bonū n̄m vult. r. iō dicim': p̄ n̄r: r. ei' excellētia q̄pōr: r. iō dicim' mus qui es in celis.

Ad decimum sic procedit.

Vidēt q̄ orare nō sit p̄p̄riū rōalis creature. ¶ Eiusdē. n. vidēt eē petere r. accipere. sed accipere uenit ēr p̄sonis icreatis. s. filio r. spū scō. q̄ ēr eis uenit orare. nā r. filius dicit Joh. 14. Ego rogabo p̄rem meū. r. de spū scō dicit apl's. Spūs postulat p̄ nobis. ¶ S. Angeli sūt supra rōales creaturas cū sint intellectuales sube: sed ad āgelos p̄tinet orare vñ in psal. of. Adorate eū oēs angeli eius. q̄ orare nō ē p̄p̄riū rationalis creature. ¶ S. Eiusdē ē orare cui' ē inuocare deum: qd̄ p̄cipue fit orādo: s; b̄ntis aialib' cōuenit inuocare deū s̄m illud psal. Qui dat iuuentis escā ip̄oz r. pullis coruoz inuocātib' eū. q̄ orare nō ē p̄p̄riū rōalis creature: ¶ S; 3. Orare ē act' rōnis: vt s̄bitū est. sed rōnalis creatura a rōne d̄r. q̄ orare ē p̄p̄riū rōalis creature. ¶ Rn' dō q̄ sicut ex supra dictis p̄: oīo est act' rōis p̄ que aliqs supiorē d̄p̄cat: sicut imperiū est act' supioris q̄ inferior ad aliqd̄ ordinat. ¶ Illi. n. p̄p̄e cōpetit orare cui uenit rōem b̄re: r. supiorē quē d̄p̄care possit. diuinis autē p̄sonis nihil ē supius. bruta autē aialia nō hēnt rōem: vñ neq; diuinis p̄sonis n; b̄ntis aialibus uenit orare: s; p̄p̄riū ē rōnalis creature. ¶ Ad p̄mum q̄ dō q̄ diuinis p̄sonis uenit accipere p̄ nām. orare autē ē accipientis p̄ grām. dicit autē filius rogare. ¶ Orare s̄m nām assūptā. s. hūanā. nō s̄m diuinaz

spūs autē scūs d̄r postulare: qz postulatēs nos facit. ¶ Ad scōz dō q̄ intellectus r. rō nō sūt in nobis d̄se porētie: vt in p̄bitum est: disse rūt autē s̄m p̄fectū r. imp̄fectū. r. iō q̄nq; intellectuales creature q̄ sunt angeli distinguūt a rōnalibus: q̄nq; autē sub rōnalibus cōp̄rē hēdunt. r. B̄ mō d̄r oīo eē p̄p̄riū rōnalis creature. ¶ Ad tertium dō q̄ pulli coruoz uenit inuocare deū p̄p̄riū nāle desiderium q̄ oīa suo modo desiderāt cōseq̄ bonitatē diuinam sic etiā bruta aialia dicunt deo obedire p̄p̄riū nāle instinctū q̄ a deo mouentur.

Ad undecimū sic procedit.

¶ S; q̄ scī q̄ sūt in p̄ria nō orēt p̄ nobis. ¶ Act'. n. alicui' magis ē meritorius sibi q̄ aliis. s; scī q̄ sūt in p̄ria nō merēt sibi: nec p̄ se orāt: qz iaz sūt i c̄mino cōstituti: q̄ ēr n; p̄ nobis orant. ¶ S. Sancti p̄fecte suam volūtātē deo cōformāt vt nō uelint nisi qd̄ d̄s vult sed illud qd̄ d̄s vult sp̄ implet. q̄ frustra sancti p̄ nobis orarent. ¶ S. sicut sancti q̄ sūt in p̄ria: sūt supiores nobis: ita r. illi q̄ sūt in purgatorio: qz iā peccare nō possūt: s; illi q̄ sūt in purgatorio nō orant p̄ nobis: s; magis nos p̄ eis. q̄ nec scī q̄ sūt in p̄ria p̄ nobis orāt. ¶ S. Si sancti q̄ sūt in p̄ria p̄ nob' orarēt: supiorū sanctorū eēt efficacior oīo: nō q̄ debēt ip̄o rari suffragiū orōum sāctorū inferiorū: s; soluz supiorū. ¶ S. Aia Petri nō ē Petr': s; q̄ aīe sanctorū p̄ nobis orarēt q̄d̄m s̄c̄ a corpe separte nō deberem' impellare sc̄m Petri ad orādū p̄ nob': s; aīam ei': c' d̄riū eccl'a fac̄: nō q̄ scī ad min' aīā resurrectōez p̄ nob' orāt. ¶ S; 3. Est qd̄ d̄r 2° Machab. vlt. Dic ē q̄ mltū orat p̄ pp̄lo r. vniuersa scā ciuitate Jeremi as p̄p̄ha dei. ¶ R̄ n̄deo dō q̄ sic Hiero' dicit Vigilantū error fuit q̄ dū viuim' mutuo p̄ nobis orare possum'. postq̄ autē mortui fuerim' nulli' p̄ alio sit exaudiēda oīo: p̄sertim cū martyres vltōez sui sanquis obsecrātes ip̄petrare nequeunt: s; B̄ ē oīno falsū: ga cum oīo p̄ alyz facta ex caritate pueniat: vt d̄c̄m ē: q̄to sancti q̄ sūt in p̄ria sūt p̄fectioris caritatis: tanto magis orāt p̄ viatoribus q̄ orōibus inuari p̄nt. r. q̄to sūt deo diuinctiores: tanto eoz orōes s̄c̄ magis efficaces: h; n. B̄ diuin' ordo: vt ex supiorū excellētia i inferiora refūdāt: sicut ex claritate solis i aerē. ¶ Vñ r. d̄ r̄p̄o d̄r Heb̄r. 7°. Accedēs p̄ semetip̄s ad deū ad impellādū p̄ nob'. r. p̄p̄riū B̄ Hiero'

cōtra Vigilantiū dicit. Si apli & martyres
adhuc in corpe cōstituti qñ pro se adhuc de
bent eē solliciti p alijs orēt qñto magis post
coronas victorias & triūphos. Ad p̄mum
ḡ dicēdū q̄ sc̄tis q̄ sūt in p̄ria cuz sint beati
nihil deest nisi gla corpis p qua orāt. orant
āt p nobis qb̄ deest b̄itudinis vltima p̄fe
ctio & eoz orōnes h̄nt efficacīā ipetrādi ex
p̄cedētib̄ eoz meritis: & ex diuina acceptati
one. Ad sc̄dm̄ dō q̄ sancti ipetrāt illō qd̄
ds ult f eri p orōes eoz: & hoc petūt qd̄ est
mant eoz orōnib̄ iplēdū fm dei uolūtatem
Ad tertiū dicēdū q̄ illi q̄ sūt i purgatorio
etsi sint supiores nobis p̄t̄ i peccabilitatē: s̄
tñ iferiores q̄ntum ad penas q̄s patiūt: & fm
b̄ nō sūt i statu orādi: s̄ magis vt orēt p eis
Ad q̄rtū dō q̄ ds ult iferiora p oīa supio
ra iuuari. & iō opz nō solū supiores s̄ et iferi
ores sc̄os iplozare: aliogn̄ esset solū dei mīa
i plozada. cōtingit tñ qñq̄ q̄ i plozatio in
ferioris sancti efficacior: ē vt qz deuoti im
plorat: vt qz ds ult eius sc̄itatem declarare.
Ad q̄ntū dō q̄ qz sc̄i uiuētes meruerunt
ut p nobis orarēt: iō iuocam̄ eos noib̄ qb̄
h̄ uocabāt: qbus et nob̄ magi inotescunt: &
itey p̄t̄ fidē resurrectōis insinnādā sicut le
ḡit Exo. 3. Ego sum ds Abraham.

Ad duodecimum sic

pcedit. Vt q̄ orō non debeat eē uocalis.
D̄fo. n. sicut ex dictis p̄z: p̄ncipalr deo porri
ḡit. ds aut locutōem cordis cōḡscit frustra.
ḡ uocalis orō adhibet. **P.** Per orōnē mēs
hōis d̄z i deū ascēdere ut dictū ē: sed uoces
retrahūt hoies ab ascēsu cōtēplatiōis i deum
sicut & alia sensu: ilia. ḡ in orōibus nō ē uoci
bus utēdū. **P.** D̄fo d̄z offerri deo i ocul
to: fm illud Math. 6. Tu aut cū oraueris:
intra i cubiculū tuū: & clauso ostio ora p̄rem
tuū in abscondito. s̄ p uocē orō publicaf. ḡ
nō d̄z orō eē uocalis. **S.** 3 ē qd̄ d̄r in p̄o.
Voce mea ad dñz clamauī: uoce mea ad do
minū deprecatus sū. **R.** dicendū q̄ duplex ē
oratio cōis & singularis. Cōis qdē orō ē q̄ p
ministros ecclē i p̄sona toti⁹ fidelis ppli dō
offerit: & iō opz q̄ talis orō inotescat toti po
pulo p quo p̄fert: qd̄ nō posset fieri nisi eēt
uocalis. & iō rōabilr institutū ē ut ministri
ecclē huiusmōi orōnes et alta uoce p̄nunci
ent ut ad noticiā oīuz possint puenire. D̄fo
vō singularis ē q̄ offerit a singulari p̄sona cu

inscūq̄ siue p se siue p alijs orātis: & de hui⁹
mōi orōnis necessitate nō ē q̄ sit uocalis. Ad
iūḡit tñ uox tali orōni triplici rōne. p̄ ḡdēz
ad excitandū iteriorē deuotōem q̄ mēs orā
tis eleuet i deū: qz p̄ extiora signa sine uocū
siue et aliqz factorz mouet mēs hois fm ap
p̄hēsiōnē: & p̄ oīs fm affectōem. **Uñ Aug⁹**
dicit ad **Probā** q̄ v̄bis & alijs signis ad au
gēdū desiderū sc̄m̄ nosipos acri⁹ excitam⁹:
& iō i singulari orōe tñ ē uocib⁹ & huiusmodi
signis utēdū quātū p̄ficat ad excitādū iteri⁹
mētē. **Si** vō mēs p hoc distrahāt l̄ q̄rcūq̄
ipediāt. est a talib⁹ cessādū: qd̄ p̄cipue orin
git in his q̄rū mēs sine huiusmodi signis est
sufficiēter ad deuotōem parata. **Unde ps.**
dicebat. Tibi dixit cor meū: exḡsui te faci
es mea. **Et de Anna** leḡit p̄ Regl. p. q̄ loq̄
batur i corde suo. 2. ad iūḡit uocalis orō q̄si
ad redditiōem debiti: ut. s̄. hō deo seruiat fm
illō totū qd̄ ex deo h̄z. i. nō solū mente: sed
et corpe: qd̄ p̄cipue p̄petit orōni fm q̄ ē sa
tisfactoria. vñ d̄r **D̄see vlt.** Dēm aufer inig
tatē: & accipe bonū: & reddem⁹ titulos labio
rū nr̄oz. 3. ad iūḡit uocalis orō ex q̄daz re
dūdātia ab aīa i corpe ex uehemēti affectōe
f̄ illō ps. Letatū ē cor meū: & exstauit lingua
mea. **Ad primū** ḡ dicendū q̄ uocalis orō
nō p̄fert ad h̄ q̄ aliquid ignotum deo mani
festetur: sed ad h̄ q̄ mens orantis ul̄ alioz
excitet in deū. **Ad secundū** dō q̄ v̄ba ad
aliud prinētia distrahūt mētē: & ipediūt de
uotōem orātis. sed v̄ba significantis aliqd̄
ad deuotōem prinētia excitant mentes p̄ci
pue minus deuotas. **Ad tertiū** dō q̄ sicut
Ariso dicit sup **Math.** eo p̄posito oīs ue
tat in uentū orare ut a uentū uideat. vnde
orās nihil nouū facere d̄z qd̄ aspiciāt hoies
uel clamando: uel pectus pcutiedo: uel ma
nus expādendo: nec tñ ut **Aug⁹** dicit i li⁹ de
fmone dñi in mōte. uideri ab hoib⁹ nephas
ē: sed ideo hoc agere ut ab hoibus uidearis.

Ad tertiūdecimū sic

pceditur. Vt q̄ de necessitate orōnis sit q̄ sit
attēta. **Dicit n. Joh. 4.** Spūs ē d̄s: & eos q̄
adorant eum in spiritu et ueritate oportet
adorare. sed oratio nōn est in spiritu si nōn
sit attēta. ergo de necessitate orationis est
q̄ sit attēta. **P.** Oratio est ascensūs itel
lectus i deū: s̄ qñ orō nō ē attēta intellect⁹
nō ascēdit in deum. ḡ de necessitate orōnis est

[Marginal notes in a smaller hand, partially obscured and difficult to read. Some legible words include 'Ad quatuordecimum', 'Ad quinquagesimum', and 'Ad sexagesimum'.]

q̄ sit attēta. ¶ **P.** De necessitate orōis ē q̄ ca
reat oī pctō s̄z nō ē absq̄ pctō q̄ aliqs oran
do euagationē mentis patiat: v̄i def. n. veri
dere deū sicut si alicui hōi loq̄ret z nō atten
deret ad ea q̄ pferret ipse. **Uñ** basili^o dic q̄
vini auxiliū ē iplorādū nō remisse nec mē
te huc uel illuc euagāte eo q̄ talis non solū
nō ipetrabit qd̄ petit: s̄z etiā magi deū irrita
bit. **ḡ** de necessitate orōnis videt q̄ sit attēta
¶ **S̄z** est q̄ et sci viri orando q̄nc̄ euaga
tionē mentis patiūt: s̄m illud ps. Cor meuz
dereliq̄t me. ¶ **R̄** dicendū q̄ questō h̄ p̄ci
pue h̄z locū in orōne vocali. Circa quā sciē
dū ē q̄ neciuz dicit aliqd̄ dupliciter. **Uno**
p̄ qd̄ meli^o puenit ad finē. z sic attētio abso
lute orōni necia ē. **Alio** aliqd̄ dicit necium
sine q̄ res nō pōt c̄seg suū effectū. **Est** at̄ tri
plex effect^o orōnis. **Prim^o** qd̄ cōis oib^o ac
tib^o caritate iformat: qd̄ ē mereri. z ad hūc
effectū nō ex necessitate requir̄ q̄ attētio af
sit orōni p̄ totū: s̄z vis prime intentionis q̄ ali
qs ad orandū accedit. reddit totā orationez
meritoria: sicut i alyz meritoriz actib^o acci
dit. **2°** at̄ effect^o orōnis ē ei p̄pus qd̄ est ipe
trare. z ad hūc et̄ effectū sufficit p̄ma intētio
quā de^o p̄ncipalit̄ attēdit. si at̄ p̄ma intētio
d̄st. orō nec meritoria ē nec ipetratiua. illā
n. orōne de^o nō audit cui ille q̄ orat nō intē
dit: ut **Greg^o** dicit. **3°** at̄ effect^o orōnis ē quē
presentialit̄ efficit. s̄. qd̄ spūalis refectō mē
tis: z ad **P** de necessitate requir̄ in oratione at
tentio. **Unde** d̄. i. **Cor. i. 4°**. Si orē lingua:
mens mea sine fructu ē. **Sciendum** tamen
q̄ triplex ē attētio que orōni vocali pōt ad
biberi. **Una** qd̄ attendit ad v̄ba ne aliqs
i eis erret. **Secūda** q̄ attendit ad sensū v̄boz
Tertia q̄ attendit ad finē orōnis. s̄. ad deuz et
ad rē p̄ q̄ orat: q̄ qd̄ ē maxie necia. z hanc
etiā p̄nt h̄re idiote. z q̄nc̄ in tantuz abūdat
h̄ intentio q̄ mens fert̄ in deū: ut etiā oīum
aliozū mens obliuiscat: sicut dicit **Hugo** de
scō victore. ¶ **Ad** primūz q̄ d̄ q̄ i spū z ve
ritate orat q̄ ex instinctu spūs ad orandū p
cedit et̄ si aliq̄ infirmitate mēs postmodum
euaget **Ad** secūdū d̄ q̄ mens humana p
pter infirmitatē nāe diu stare in alto nō pōt
ponderē. n. infirmitatis hūane dep̄missa ad
iferiora. z iō cōingit q̄ q̄ mēs orātis ascē
dit i deū p̄ cōtēplationē: subito euaget ex q̄
dā infirmitate. ¶ **Ad** tertūz d̄ q̄ si qs ex p̄po
sito in orōne mente euaget. **H** peccatū est z

ipedit orōnis fructū. **Et** **S̄** **Aug^o** dicit in re
gula. **Psalmis** z hymnis eū orati deū. **B** ver
set i corde qd̄ p̄fert i ore. euagatio v̄o mētis
q̄ sit p̄ter p̄positū orōnis fructū nō tollit. vñ
Basili^o dicit. **Si** v̄o debilitat^o a pctō fixe ne
quis orare: quātūcūq̄ potes teipsū cobibe
as: z de^o ignoscit: eo q̄ nō ex negligentia: s̄z
ex fragilitate nō potes et oportet assiste^o co
rā deo.

Ad quartūdecimum

sic procedit. **Videt** q̄ orō nō debeat eē diu
turna. **Dicit** n. **Math. 6°**. Orātes nolite ml
tū loq̄. s̄z oportet multū loq̄ diu orantē: p̄fer
tim si orō sit vocalis. **ḡ** nō d̄z eē orō diuor
na. ¶ **P.** **D**fo ē explicatiua desiderij: sed de
siderij tanto ē sancti^o quāto magi ad v̄nuz
restringit: s̄m illud ps. **Unā** petij a d̄no hāc
regrā ut ihabitē. **ḡ** z orō tanto est deo acce
ptior quāto ē breuior. ¶ **P.** **I**licitū videt eē
q̄ hō transgredit̄ iminos a deo p̄f̄icos. p̄ci
pue i his q̄ p̄tinēt ad cultū d̄ni: s̄z illō **Exo.**
19°. Cōtestare pplm̄ ne forte velit transcende
re iminos ad videnduz d̄m. z pereat ex eis
plurima multitudo: s̄z a deo p̄f̄ixus est nō
bis terminus orandi p̄ institutionē oratōis
d̄nice: ut p̄ **Math. 6°**. **ḡ** nō l̄z vltra rōnez p
tendē. ¶ **S̄z** eē videt q̄ continue sit orādū
q̄ d̄ns dicit **Luc. 18**. Oportet sp̄ orare z nō d̄
ficere. **Et** i. **Ad thesal. 5°**. **S**ine intermissio
ne orate. **R̄** d̄ q̄ de oratione duplicit̄ loq̄
possumus. **Uno** s̄m seipsā. **Alio** sc̄dm cam
suā. **Causa** autē orationis ē desiderij carita
tis ex q̄ procedere d̄z orō: qd̄ qd̄ i nobis d̄z
eē cōtinuū uel actu uel virtute. **maner. n. v̄r^o**
hui^o desiderij i oib^o q̄ ex caritate facim^o. oīa
at̄ debem^o i gloriā dei facē: ut d̄. i. **ad Cor.**
1°. z s̄m h̄ orō d̄z eē cōtinua. **Uñ** **Aug^o** dicit
ad **Probam**. **In** ipsa fide spe z caritate cōti
nuato desiderio sp̄ oram^o. sed ipsa orō sc̄dm
se cōsiderata non pōt esse assidua: q̄ orō alyz
oyibus occupari. **S̄z** sicut **Aug^o** dicit ibidez.
iō p̄ certa interualla horaz z tēpoz et̄ verb
rogam^o deū: ut illis rez signis nosipfos am
moneam^o quātūq̄ i h̄ desiderio p̄fecerim^o
nobisipfos innotescamus. z ad **h̄** agēdū nos
ipfos acri^o excitem^o. vniuscuiusq̄ at̄ rei quā
titas d̄z eē p̄portionata fini: sicut quantitas
potionis sanitati. vñ z cōueniēs ē ut oratō
tantū duret quātū ē vtile ad excitandū inte
riori desiderij feruorē: cū vero hanc mēsurā

et misericordie non audit. quod n. infirmo fit uti
 le magis nouit medicus quam egrotus et propter
 Betia Paulus non est exauditus petens amoue
 ri stimulum carnis: quia non expediebat. Si vero
 id quod petit fit utile ad beatitudinem bonis quibus
 tinens ad eius salutem: meretur illud non solum oran
 do: sed etiam alia bona opera faciendo. et ideo indubi
 tant accipit quod petit: sed quibus debet accipere. quod
 n. non negat sed ut congruo deest tempore differunt: ut
 Augustinus dicit super Ioh. quod tamen potest impediri si in pete
 do non perseveret. Et propter hoc dicit Basilius. Ideo
 quibus per se et non accipis: quia propter postulas
 uel infidelis uel leuis uel non offerentia tibi uel
 destitisti. quia uero homo non potest alii mereri vitam
 eternam ex condigno: ut sunt dictum. et ideo propter nec
 ea quod ad meritum pertinent potest aliquibus aliis ex co
 digno alteri mereri. et propter hoc non se ille audit
 pro alio orare: ut sunt habitum est. et ideo ponunt quatuor
 conditiones quibus concurrunt spiritus aliis impetrat
 quod petit: ut. scilicet pro se petat necesse ad salutem
 pie et perseverant. Ad tertium dicitur quod oratio in
 cipaliter fidei non est ad efficaciam merendi:
 quia sic in initio principaliter caritati: sed est ad effi
 cacia impetrandi: quia perfide habet noticia omnipo
 tentie diuine et misericordie ex quibus oratio impet
 rat quod petit.

Ad sextumdecimum

sic procedit. Uides quod peccatores orando non im
 trent aliquid a deo. dicitur n. Ioh. 9. Scimus quia
 peccatores non audit: quod consonat ei quod dicitur ps.
 28. Qui declinat aures suas ne audiat legem
 orationis eius erit execrabilis. oratio autem execrabilis non
 impetrat aliquid a deo. quod peccatores non impetrant ali
 quid a deo. **P.** Iusti impetrant a deo illud quod
 merentur ut sunt habitum est. sed peccatores nihil potest
 mereri: quia gratia carent etiam caritate que est virtus
 pietatis: ut dicitur glo. 2. ad Thimoth. 3. super illud
 Habentes quidem speciem pietatis. virtutem autem eius
 abnegantes. et ita non pie orant: quod regreditur ad B
 quod oratio impetrat: ut sunt dictum est. quod peccatores nihil im
 petrant orando. **P.** Crisostomus dicit super Math.
 Pat. non libenter exaudit orationem quam filii non
 dicunt: sed in oratione quam Christus dicunt: dicitur.
 Dimitte nobis debita nostra sicut et nos dimitti
 mus debitoribus nostris: quod peccatores non faciunt.
 quod vel mentium habent dicentes. et sic non sunt exau
 ditoe digni: uel si non dicant: non exaudiuntur: quia
 forma orandi a Christo instituta non fuerat. **S.** Sed
 est quod Augustinus dicit super Ioh. Si peccatores non ex
 audiret deus: frustra publicanus dixisset: orationem

propter esto mihi peccatori. Et Crisostomus dicit super
 Math. Quis qui petit accipit. id est siue iustus sit si
 ue peccator. **B.** dicendum quod in peccatore duo sunt
 consideranda. scilicet natura quam diligit deus: et culpa quam
 odit. Si ergo peccator orando aliquid petit in quantum
 peccator. id est secundum desiderium peccati in se habet a deo non audi
 tur ex misericordia. sed quibus audit ad vindictam dum deus
 permittit peccatore adhuc apostolice ruere in peccata. de
 us. n. quod negat propter: que concedit irat ut
 Augustinus dicit. oratione uero peccatoris ex bono natura
 desiderio procedente deus audit: non quia ex iu
 sticia: quia peccator hoc non meretur: sed ex pura misericordia.
 obseruatis tamen quatuor promissis operantibus ut
 scilicet pro se petat necesse ad salutem: pie et perseverant.

Ad primum dicitur quod sicut Augustinus dicit super Ioh.
 illud uerbum est ceci adhuc iuncti. id est non dum perfecte
 illuminati. et ideo non est ratio: quibus possit verifi
 cari si intelligat de peccatore in quantum est peccator per
 quem est modum orationis eius dicitur execrabilis. Ad se
 cundum dicitur quod peccator non potest pie orare: quia eius
 oratio ex habitu virtutis in forma. potest tamen eius
 oratio esse pia quantum ad hoc quod petit aliquid ad pie
 tatem pertinens: sicut ille qui non habet habitum iusticie
 potest aliquid iustum uelle: ut ex sunt dictis patet. et
 quibus eius oratio non sit meritoria. potest tamen esse im
 petratina: quia meritum in initio iusticie: sed impetra
 tio in initio gratie. Ad tertium dicitur quod sicut dictum
 est oratio diuina perfectum ex persona communitatis ecclesie. et
 ideo si aliquis nolens dimittere debita primo di
 cat orationem diuinam. non mentis. quibus si quod dicit
 non sit uerum quantum ad suam personam est tamen uerum quantum
 ad personam ecclesie extra quam est merito. et ideo
 fructu orationis caret. quibus tamen aliqui peccatores pa
 rati sunt debitoribus suis dimittere. et ideo ipsi ora
 tes exaudiuntur: secundum illud Eccl. 28. Relinque
 primo tuo nocenti te. et tunc deprecanti tibi
 peccata soluentur.

Ad decimumseptimum

sic procedit. Uides quod inconuenienter dicant esse
 orationis partes: obsecrationes: orationes: postula
 tiones et gratiarum actiones. Obsecratio. n. uide
 tur esse quod ad adiurationem. sed sicut Origenes dicit
 super Math. non oportet quod uir qui uult secundum euam
 gelium uiuere: adiuret alium. si. n. iurare non licet
 nec adiurare. ergo inconuenienter ponit obsecratio
 orationis pars. **P.** Oratio secundum damas. est petitio
 decentium a deo. inconuenienter ergo orationes sunt postu
 lationes diuinitus. **S.** Gratiarum actiones pertinent
 ad preterita: alia uero ad futura. sed preterita se po
 ra futuris. inconuenienter ergo gratiarum actiones post

alia ponit. In huius est auctoritas ap. i. ad
Thimoth. 2. **R**o dicendum quod ad orationem tria
requiruntur. quorum primum est: ut orans accedat
ad deum quem orat: quod significatur nomine orationis: quod oratio
est ascensus intellectus in deum. 2. requiritur petitio que
significatur nomine postulacionis siue petitionis ut ali-
quid proponat determinate: quod quidam nominant
proprie postulacionem siue ideterminate ut cum
quis petit iuuari a deo: quod nolant supplicatio-
nem siue solum factum narret: sicut illud Job. xi.
Ecce que amat infirmas: quod vocant infirmitatem
nem. 3. requiritur ratio impetrandi quod petitio. et hoc uel ex
parte dei uel ex parte petentis. **R**o quidem impetra-
ndi ex parte dei est eius scititas propter quam petimus exau-
diri: sicut illud Daniel. 9. Propter te metipsum in-
clina deus me aurem tuam. et ad hoc pertinet obsecra-
tio que est per sacra testatio: sicut cum dicimus per na-
tunitatem tuam libera nos domine. **R**o uero impetra-
ndi ex parte petentis est gratiarum actio: quod de acceptis
beneficiis gratias agentes meremur accipere
portio: ut in collecta dicitur. et ideo dicitur glo. i. ad
Thimoth. 2. quod in missa obsecraciones sunt que
precedunt consecraciones in quibus quidam sacra comemo-
rantur. orationes sunt in ipsa consecratione in qua
mens maxime deus eleuari in deum. postulaciones
autem sunt in sequentibus petitionibus. gratiarum ac-
tiones in fine. In pluribus etiam ecclesie col-
lecti habentur prout attendi sic in collecta trinitatis
quod dicitur: omnipotens sempiterna deus. per-
tinet ad orationis ascensus in deum quod dicitur: quod de
disti famulis tuis etc. pertinet ad gratiarum actio-
nem quod dicitur: postquam sumus etc. pertinet ad postula-
tionem. quod in fine ponitur: per dominum nostrum etc. perti-
net ad obsecrationem. In collationibus autem
patrum dicitur quod obsecratio est imploratio pro peccatis
oratio cum aliquid deo volumus. postulatio cum pro
alio petimus. sed primum melius est. Ad primum ergo
dico quod obsecratio non est adiuratio ad compellendum
quod prohibetur: sed ad misericordiam implorandum.
Ad secundum dico quod oratio comiter sumpta includit
omnia que hic dicuntur. sed secundum quod alia diuiditur im-
portat proprie ascensus in deum. **A**d tertium dicendum
quod in diuersis preterita precedunt futura
sed aliquid unum et idem prius est futurum quam sit
preteritum. et ideo gratiarum actio de aliis benefi-
ciis precedit postulacionem aliorum benefici-
orum: sed idem beneficium prius postulatur. et ultimo
cum acceptum fuerit deo gratias aguntur. postulacionem
autem precedit oratio: pro qua accedit ad eum a quo pe-
timus. orationem autem precedit obsecratio: quod ex consi-
deratione diuine bonitatis ad eum audemus accedere.

Quod deinde de exterioribus actibus latrice. **E**t per de adora-
tione: pro qua aliquis suum corpus
ad deum uenerandum exhibet.
2. de illis actibus quibus aliquid de rebus exterioribus
deo offert. 3. de actibus quibus ea que dei sunt
assumunt. **C**irca primum quatuor tria. **P**rimo
adoratio fit actus latrice. **Q**uod uerum adoratio im-
portet actum interiore et exteriori. 3. uerum ado-
ratio regit determinationem loci.

Ad primum sic proce-

dit. **V**idetur quod adoratio non sit actus latrice
siue religionis. **C**ultus enim religionis soli deo obbe-
tur: sed adoratio non debet soli deo. legit enim
Gen. 18. quod Abraham adorauit angelos. Et 3.
Reg. 18. quod Nathan propheta ingressus ad
regem Dauid adorauit eum prout in terra. ergo ado-
ratio non est actus religionis. **R**eligionis cul-
tus debetur deo prout in ipso beneficium: ut
per Augustinum. xi. de ciuitate dei. sed adoratio debet ei
ratione maiestatis: quod super illud psalmi. Adorate
dominum in atrio sancto eius. dicitur glo. de his atrius ve-
nit in atrium ubi maiestas adoratur. ergo adoratio
non est actus latrice. **P**rimo enim religionis cultus tri-
bus personis debet. non autem una adoratione
adoramus tres personas sed ad inuocationem
trium personarum singulariter genuflectimus. ergo ado-
ratio non est actus latrice. **S**ed 3. est quod Math. 4.
iducit. Dominum deum tuum adorabis et illi soli
seruies. **R**o dicendum quod adoratio ordina-
tur in reuerentiam eius quod adoratur. Manifestum est autem
ex dictis quod religionis proprium est reuerentiam deo
exhibere. uerum adoratio que deus adoratur est religionis
actus. **A**d primum ergo dico quod deus debet reueren-
tia propter eius excellentiam que aliquid creaturam com-
paratur non secundum equalitatem: sed secundum quadam participacionem
nem. et ideo alia ueneratione ueneramur deum quod
pertinet ad latriciam. et alia ueneratione que dicitur excel-
lentes creaturas quod pertinet ad uuliam que dicitur di-
ces. **E**t quod ea que exteriori aguntur signa sunt interio-
ris reuerentie. quod exteriora ad reuerentiam pro-
prietatem exhibentur excellentibus creaturis in quibus
maximum est adoratio sed aliquid est quod soli deo ex-
hibetur. scilicet sacrificium. uerum Augustinus dicit xi. de ciuitate dei.
Multa de cultu diuino usurpata sunt que honoribus
deferuntur humanis siue humilitate nimia siue adu-
lacione pestifera. ita tamen quod quibus ea deferuntur homines
habentur qui dicuntur colendi et uenerandi